

Pregled najvažnijih poreznih novosti za 2021. godinu

Uvod

Početak 2021. godine, brojne izmjene poreznih pravila su stupile na snagu.

U ovim Poreznim novostima, donosimo Vam sažet pregled najvažnijih izmjena Pravilnika donesenih u svezi s petim krugom porezne reforme i izmjenama i dopunama zakona koje su unutar tog kruga stupili na snagu. Za detalje izmjena Zakona pogledajte **naše porezne vijesti od 30. listopada i 22. prosinca 2020. godine.**

Informacije o izmjenama i dopunama Zakona o šumama i Zakona o članarinama u turističkim zajednicama su također uključene u ove Porezne novosti.

Također, predstavljamo Vam i određena porezna pravila donesena povodom nedavnog razornog potresa koji mogu ublažiti negativne posljedice nastale tim događajem.

Naposljetku, htjeli bi smo Vas podsjetiti da je sa 1. siječnjem 2021. godine stupila na snagu obveza izvještavanja o prekograničnim aranžmanima temeljem Direktive Vijeća (EU) 2018/822 te bi porezni obveznici trebali analizirati svoje potencijalne obveze izvještavanja i moguće korake u ispunjenju tih obveza.

Izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak

Pregled najvažnijih izmjena dostavljamo u nastavku.

Primici koji se ne smatraju dohotkom:

- ▶ Iznos otpisanog duga od strane kreditne institucije prema nepovezanoj fizičkoj, a koja su prethodno bila vrijednosno usklađena i rezervirana u skladu s propisima Hrvatske narodne banke, ne smatra se oporezivim dohotkom.

Učenici i studenti

Primici redovnih, ali i izvanrednih učenika i studenata za rad preko učeničkih i studentskih udruga smatraju se neoporezivim primitkom do propisanog iznosa, te se izjednačavaju u smislu oporezivanja ukoliko su isplaćeni iznad propisanog neoporezivog iznosa.

Izveštavanje poreznoj upravi putem JOPPD obrasca

Porezna uprava će po službenoj dužnosti provesti povezivanje podataka:

- ▶ nepovezanih uplata i
- ▶ JOPPD obrazaca,

a koje se odnose na porez i prirez porezu na dohodak te doprinose za obvezna osiguranja.

Povezivanje podataka provodit će se nakon isteka roka od šest mjeseci od dana nepovezane uplate. Ukoliko se iznos uplate razlikuje od obračunatog i iskazanog iznosa obveze u obrascu JOPPD, povezivanje će se provoditi počevši od najstarijeg iznosa uplate i zaduženja.

Nadalje, propisano je da JOPPD obrazac nije potrebno podnositi za primitke fizičkih osoba ostvarene po osnovi obavljanja nesamostalnog rada ili djelatnosti za poslodavca koji nije registriran u Republici Hrvatskoj temeljem stečenog statusa digitalnog nomada sukladno Zakonu o strancima.

Primici po osnovi samostalne djelatnosti

Iznosi primljenih državnih potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne materijalne imovine koja ne podliježe amortizaciji uključuju se u poreznu osnovicu u poreznom razdoblju u kojem je imovina prodana, uništena ili na drugi način otuđena.

Međunarodna plovidba

Mijenja se način na koji se popunjava obrazac DPOM.

Vijesti Porezne uprave

Porezni obveznici koji su ostvarili ukupan dohodak od kapitala u tuzemstvu posredstvom financijskih posrednika, po osnovi kapitalnih dobitaka u 2020. godini u iznosu manjem od 112,00 Kuna, nisu obvezni dostaviti Obrazac JOPPD do 28. veljače 2021. godine.

- ▶ Propisana stopa za utvrđivanje godišnjeg paušalnog poreza prema oba navedena pravilnika smanjuje se sa 12% na 10% .
- ▶ Mijenja se godišnje Izvješće o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti i uplaćenom paušalnom porezu i prirezu poreza na dohodak (obrazac PO-SD).

Naredba o osnovicama za obračun doprinosa

Donesena je nova Naredba o osnovicama za obračun doprinosa za 2021. godinu, prema kojoj:

- ▶ Najniža mjesečna osnovica za obračun doprinosa za 2021. godinu iznosi 3.488,78 Kuna.
- ▶ Najviša mjesečna osnovica za obračun doprinosa za 2021. godinu iznosi 55.086 Kuna.
- ▶ Najviša propisana godišnja osnovica za obračun doprinosa za 2021. godinu iznosi 661.032 Kuna.
- ▶ Najniža mjesečna osnovica za obračun doprinosa za rad u punom radnom vremenu za člana uprave trgovačkog društva ili izvršnog direktora ili upravitelja zadruga iznosi 5.967,65 Kuna.

Izmjene Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu te Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

Sažeti pregled najvažnijih promjena dostavljamo u nastavku.

Izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dobit

Pregled najvažnijih izmjena Pravilnika o porezu na dobit, koje se primjenjuju na poreznu prijavu za 2021. godinu te nadalje, dostavljamo u nastavku:

Pravilo o kontroliranim inozemnim društvima

- ▶ Izjednačavaju se pravila o kontroliranim inozemnim društvima iz zemalja van EU-a s društvima u članicama EU. Porezni obveznici će biti u obvezi Poreznoj upravi dostavljati podatke i za kontrolirana inozemna društva u državama koje nisu članice EU.

Transferne cijene

Dodaju se odredbe u vezi rokova i dokumentacije vezano uz usklađivanje transfernih cijena kako slijedi:

- ▶ Porezni obveznik će biti dužan, prije početka ili u vrijeme nadzirane transakcije, dokumentacijom potvrditi poduzete razumne napore u cilju utvrđivanja cijene u skladu s načelom nepristrane transakcije, na temelju informacija koje su mu u tom trenutku na raspolaganju.
- ▶ Ako porezni obveznik na kraju poreznog razdoblja utvrdi da postoji neusklađenost cijene s načelom nepristrane transakcije, dužan je provesti kompenzacijsko usklađenje.

- ▶ Kompenzacijsko usklađenje mora se obaviti prije podnošenja porezne prijave, a porezni obveznik mora pri podnošenju porezne prijave dostaviti i obrazloženje zbog čega cijena koju je utvrdio prije početka ili u vrijeme nadzirane transakcije nije zadovoljila načelo nepristrane transakcije.
- ▶ Usklađenje neće biti zapreka da se u mogućem postupku nadzora provede naknadno usklađenje, niti to usklađenje ima utjecaja na eventualni postupak zajedničkog dogovaranja.

Spajanje, podjela, djelomična podjela, prijenos imovine i zamjena dionica trgovačkih društava iz različitih država članica EU prema Direktivama 90/434/EEZ i 2005/19/EZ

Prijava postupka prijenosa imovine

- ▶ Produljuje se rok za dodatnih 90 dana kada Porezna uprava može donijeti rješenje o priznavanju ili odbijanju povlastice prema člancima 20.c - 20.f Zakona.

Prijava postupka zamjene dionica i udjela te prijava postupka spajanja i podjele

- ▶ Dodaje se odredba vezana uz mogućnost naknadne dostave isprava prilikom prijave postupka zamjene dionica i udjela te prilikom prijave postupka spajanja i podjele, uz dužnost izvještavanja Porezne uprave da će isprave biti dostavljene naknadno.

Ostale izmjene Pravilnika o porezu na dobit

Mijenjaju se odredbe Pravilnika o porezu na dobit vezane uz sadržaj porezne prijave te sadržaj prijave poreza na dobit prema novčanom načelu kako bi se uskladile s izmjenama Zakona o porezu na dobit.

Pravilnikom se također propisuje obveza korištenja trenutno važećih stopa poreza na dobit (10% i 18%) pri izračunu predujmova u prijavi poreza na dobit za 2020. godinu.

Kamatna stopa na zajmove između povezanih osoba za 2021. godinu

Ministar financija je donio odluku o objavi kamatne stope na zajmove između povezanih osoba za 2021. godinu. Dotična kamatna stopa za 2021. godinu iznosi 3%.

Međutim, napominjemo da porezni obveznici umjesto gore propisane kamatne stope mogu koristiti i jednu od pet metoda transfernih cijena za određivanje kamatne stope u skladu s načelom nepristranosti pod uvjetom da se odabrana metodologija primjenjuje na sve zajmove s povezanim osobama.

Izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost

Novim odredbama Pravilnika dodatno se razjašnjava da se iznajmljivanje namještenih ili nenamještenih soba i stambenih prostorija pravnoj osobi ne smatra najmom u svrhu stanovanja te nije oslobođeno plaćanja PDV-a.

Nadalje, prema odredbama ranije važećeg Pravilnika, porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, a registriran je za potrebe PDV-a u Republici Hrvatskoj, nije bio obvezan podnijeti Prijavu o tuzemnim isporukama s prijenosom porezne obveze kada obavlja isporuke dobara i usluga iz članka 75. stavka 3. Zakona o PDV-u (Obrazac PPO). Prema novim odredbama Pravilnika to izuzeće je ukinuto.

Novim odredbama Pravilnika uvodi se obveza podnošenja Obrasca e-trgovina. Navedeni obrazac sadrži pregled telekomunikacijskih usluga, radio i tv emitiranja i elektronički obavljenih usluga te isporuka dobara na daljinu osobama koje nisu porezni obveznici u EU. Na navedenom obrascu prijavljuje se ukupna vrijednost:

- ▶ obavljenih isporuka dobara na daljinu, te
- ▶ telekomunikacijskih usluga, usluga radijskog i televizijskog emitiranja i elektronički obavljenih usluga koje obavlja osobama koje nisu porezni obveznici i koje imaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u drugoj državi članici.

Navedeni obrazac porezni obveznik podnosi Poreznoj upravi do 20. siječnja tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu. U slučaju ako je porezni obveznik tijekom tekuće godine obavio isporuke u vrijednosti većoj od 77.000 Kuna obvezan je podnijeti navedeni obrazac najkasnije u roku od 8 dana od dana kada je obavio isporuku kojom je prešao prag od 77.000 Kuna.

Navedene odredbe vezane uz podnošenje Obrasca e-trgovina stupaju na snagu 1. srpnja 2021. godine.

PDV uputa za posljednje razdoblje oporezivanja kalendarske godine

Porezna uprava je izdala Uputu za sastavljanje i podnošenje prijave PDV-a za posljednje razdoblje oporezivanja kalendarske godine. Porezni obveznici su dužni izvršiti **sva potrebna usklađenja i ispravke za cijelu kalendarsku godinu** u dotičnoj PDV prijavi.

Najvažnija usklađenja su sljedeća:

- ▶ usklađenje ulaznog PDV-a za kapitalna dobra i
- ▶ izračun razmjernog odbitka (razmjerni izračun). Porezna uprava napominje da se iznosi primljeni kao **potpora za očuvanje radnih mjesta** ne trebaju uključivati u nazivnik razmjernog izračuna.

Također, Porezna uprava podsjeća na pravila glede uništenja, gubitka ili krađe imovine.

Posljednja PDV prijava za 2020. godinu se mora podnijeti **do 20. siječnja 2021. godine**.

Izmjene i dopune Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom

Nove odredbe Pravilnika propisuju visinu blagajničkog maksimuma prema pojedinim kategorijama poreznih obveznika.

Mjerila za određivanje iznosa do kojeg može glasiti blagajnički maksimum obveznika fiskalizacije je veličina obveznika fiskalizacije sukladno odredbama zakona kojim se uređuje razvoj malog gospodarstva. Temeljem toga kriterija obveznik fiskalizacije može odrediti blagajnički maksimum najviše u iznosu od:

- ▶ mikro subjekt i fizičke osobe - 10.000 Kuna,
- ▶ mali subjekt - 50.000 Kuna,
- ▶ srednji subjekt - 80.000 Kuna.

Blagajnički maksimum određuje se za obveznike fiskalizacije kao cjelinu, a u okviru toga iznosa obveznik fiskalizacije može odrediti blagajnički maksimum svojim organizacijskim dijelovima.

Obveznici fiskalizacije koji prelaze mjerila koja određuju malo gospodarstvo mogu odrediti blagajnički maksimum u iznosu do 100.000 Kuna.

Izmjene Zakona o šumama

Hrvatski sabor je na sjednici 15. prosinca 2020. godine izglasao Zakon o izmjenama Zakona o šumama koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021.

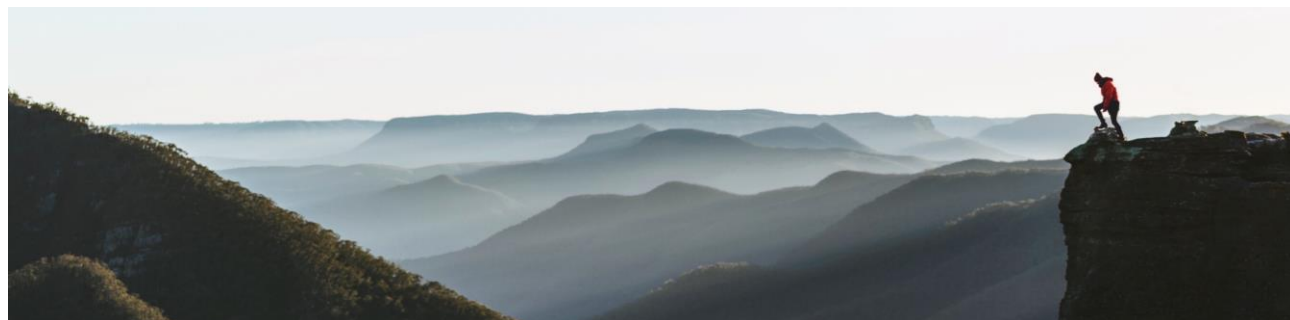
Prema izmjenama Zakona o šumama, pravne i fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit te fizičke osobe koje su obveznici poreza na dohodak, a u Republici Hrvatskoj obavljaju registriranu djelatnost i ostvaruju ukupni godišnji prihod ili primitak veći od 7.500.000 Kuna plaćaju naknadu za korištenje općekorisnih funkcija šuma.

Naknada se plaća u visini od 0,024% od ukupnog prihoda ili ukupnog primitka, i uplaćuje se tromjesečno i po završnom računu.

Obračun naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za 2020. godinu

Obračun naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma provodi se za 2020. godinu prema dosadašnjem Zakonu o šumama, odnosno obveznici koji su u 2020. godini ostvarili ukupni godišnji prihod i primitak do uključivo 3.000.000 Kuna, ne plaćaju naknadu za općekorisnu funkciju šuma u Hrvatskoj.

Naknada se obračunava po stopi od 0,0265% na osnovicu koju čine ukupni prihodi i ukupni primitak veći od 3.000.000 Kuna.

Izmjene i dopune Zakona o članarinama u turističkim zajednicama

Hrvatski sabor je na sjednici 15. prosinca 2020. godine izglasao Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o članarinama u turističkoj zajednici koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021.

Prema izmjenama i dopunama Zakona o članarinama turističkoj zajednici, pravne i fizičke koji su obveznici plaćanja članarina prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti plaćaju članarinu po slijedećim stopama:

- ▶ 1. Skupina - 0,14212
- ▶ 2. Skupina - 0,11367
- ▶ 3. Skupina - 0,08527
- ▶ 4. Skupina - 0,02842
- ▶ 5. Skupina - 0,01705

Nadalje, u izmjenama Zakona se navode i slučajevi kada se visinu mjesečnog predujma članarine može izmijeniti.

- ▶ Porezna uprava može, na temelju obavljenog nadzora ili na temelju drugih raspoloživih podataka o poslovanju obveznika, rješenjem izmijeniti visinu mjesečnog predujma članarine. Na navedeno rješenje se može izjaviti žalba sukladno posebnom propisu kojim se uređuje opći porezni postupak.
- ▶ Obveznik može zatražiti izmjenu visine predujma pisanim zahtjevom upućenim nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom sjedištu u kojem treba navesti razloge za izmjenu visine predujma.
- ▶ Rješavajući o zahtjevu kojim se traži izmjena visine predujma radi pada poduzetničke aktivnosti zbog nastale materijalne štete uzrokovane višom silom (požar, potres, poplava, ratna razaranja, terorističke akcije, uništenje imovine nakon provalne krađe i sl.), Porezna uprava može riješiti zahtjev obveznika na osnovi zapisnika mjerodavnog tijela koje provodi postupak utvrđivanja visine štete odnosno istražnim postupkom.

Obračun visine članarina za turističku zajednicu za 2020. godinu

Obračun naknade članarina za turističku zajednicu za 2020. godinu provodi se po stopama dosadašnjeg Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, odnosno obveznici svih pet skupina za 2020. godinu obračunavaju visinu članarine prema starim stopama, prema Zakonu o članarinama turističkoj zajednici koji je vrijedio do 1. siječnja 2021. godine. Međutim, obveznici u 2020. godini visinu predujmova za 2021. godinu obračunavaju prema novim stopama, prema Odluci o izmjenama i dopunama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama koji vrijedi od 1. siječnja 2021. godine.

Učinak potresa na porezna pravila

Otpis predujmova poreznim obveznicima s područja pogođenim potresom

Porezna uprava otpisat će zaduženja predujmova poreza na dohodak od obrta i slobodnih zanimanja i poreza na dobit poreznim obveznicima s područja u kojima je proglašena katastrofa uzrokovana potresom.

Ovom mjerom obuhvaćaju se zaduženja predujmova koja dopijevaju na naplatu do podnošenja prijave poreza na dohodak i poreza na dobit za 2020. godinu u 2021. godini. Porezni obveznici koji su pogođeni potresom, a eventualno neće biti prepoznati kao takvi, mogu se bilo kojim načinom javiti Poreznoj upravi radi ostvarivanja navedene mjere.

Rokovi i način podnošenja propisanih izvješća za poduzetnike i računovodstvene servise s područja pogođenih potresom

Poduzetnici i/ili računovodstveni servisi s područja pogođenih potresom koji nisu u mogućnosti pravovremeno ispuniti obveze podnošenja propisanih izvješća Poreznoj upravi po svim osnovama, propisana izvješća mogu podnijeti naknadno tijekom siječnja 2021. godine, nakon ponovne uspostave veze sa sustavom e-Porezna ili kada se stvore ostali potrebni preduvjeti, kao primjerice prikupljanje potrebne dokumentacije. U navedenim slučajevima nije potrebno podnositi pojedinačne zahtjeve za povrat u prijašnje stanje.

Na knjigovodstvenim karticama poreznih obveznika neće se obračunavati kamate zbog kašnjenja prilikom podnošenja propisanih izvješća (obrazaca) uslijed nastalih okolnosti.

Porezni obveznici koji nisu korisnici sustava e-Porezna, a čijim je nadležnim ispostavama Porezne uprave uslijed potresa onemogućen rad, propisana izvješća mogu dostaviti na adrese navedene na stranicama Porezne uprave.¹

Isplata neoporezive potpore zaposlenicima koji su pretrpjeli štetu od potresa

Poslodavci mogu isplatiti neoporezivu potporu zbog uništenja i oštećenja imovine zbog prirodne katastrofe svojim zaposlenicima koji su pretrpjeli štetu uzrokovanu potresom, pod sljedećim uvjetima:

- ▶ Nadležno državno tijelo mora donijeti odluku u kojoj proglašava prirodnu nepogodu koja se dogodila na teritoriju njegove nadležnosti. Vlada Republike Hrvatske je svojom odlukom proglasila katastrofu uzrokovanu potresom za područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije.
- ▶ Svi zaposlenici koji su pretrpjeli štetu moraju imati pravo na potporu.

Porezno tretiranje donacija

Porez na dohodak i Porez na dobit

Iznimno od Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezu na dobit:

- ▶ sve donacije dane pravnim ili fizičkim osobama smatraju se porezno priznatim rashodima te
- ▶ sve donacije izravno dane pravnim ili fizičkim osobama smatraju se priznatim izdacima koji ne uvećavaju osobni odbitak.

Dakle, iznimno od Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezu na dobit, porezni obveznici - poduzetnici će moći tretirati donacije kao porezno priznati rashod ili izdatak neovisno o visini ostvarenih prihoda ili primitaka u prethodnom poreznom razdoblju i neovisno o tome jesu li dane izravno određenoj fizičkoj ili pravnoj osobi.

Navedeno će se primjenjivati prilikom podnošenja godišnjih prijava poreza na dobit i dohodak za 2020. i 2021. godinu **za donacije dane do kraja 2021. godine.**

Porez na dodanu vrijednost

Obveznici PDV-a oslobođeni su plaćanja PDV-a na isporuke dobara i usluga obavljene bez naknade ili protučinidbe (donacije) za pomoć područjima pogođenim potresom. Navedene izmjene propisane su Pravilnikom o provedbi Općeg poreznog zakona. Navedeno pravilo vrijedi samo za donacije za područja za koja je proglašena katastrofa Odlukom o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom. Trenutno, to je područje: Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije. Navedeno pravilo primjenjuje se počevši od obveze koja dopijeva u siječnju 2021. i vrijedi za isporuke obavljene do kraja 2021. godine. Prema tome, donacije učinjene u prosincu 2020., odnosno u posljednjem kvartalu 2020. (za obveznike PDV-a koji prijave podnose kvartalno) također su oslobođene plaćanja PDV-a.

¹ Porezni obveznici s područja Petrinje i Gline propisana izvješća podnose na adresu Ispostave Petrinja u Gvozdu, Trg dr. Franje Tuđmana 6; Porezni obveznici s Područnog ureda Sisak i Ispostave Sisak dostupni su na adresi Sisak, Ante Starčevića 26.

Obveza izvještavanja o prekograničnim aranžmanima prema Direktivi Vijeća (EU) 2018/822

Nakon 1. siječnja 2021. godine, obveza izvještavanja o prekograničnim aranžmanima temeljem Direktive Vijeća (EU) 2018/822 je stupila na snagu. Rokovi, koji su bili produženi u lipnju zbog COVID-19 pandemije, su sljedeći:

- ▶ Prekogranični aranžmani za koje je prvi korak proveden između 25. lipnja 2018. godine i 30. lipnja 2020. godine se moraju prijaviti najkasnije do 28. veljače 2021. godine.

Rok od 30 dana za podnošenje izvještaja je započeo 1. siječnja 2021. godine za:

- ▶ Prekogranične aranžmane koji su stavljeni na raspolaganje za provedbu, spremni za provedbu ili čiji je prvi korak proveden između 1. srpnja 2020. godine i 31. prosinca 2020. godine.

Dotične aranžmane dužni su prijaviti posrednici koji su pružili pomoć, savjetovanje ili izravan savjet sa osmišljavanjem, nuđenjem, stavljanjem na tržište, stavljanjem na raspolaganje radi provedbe ili upravljanjem provedbe prekograničnog aranžmana za koje postoji obveza izvještavanja ili **relevantni porezni obveznici** ako ne postoje posrednici ili su oslobođeni obveze izvještavanja.

Prvo periodično izvješće se treba predati do 30. travnja 2021. godine.

EY | Assurance | Tax | Strategy and Transactions | Consulting

O EY-u

EY je vodeća svjetska tvrtka u uslugama revizije, poreza, strateških i transakcijskih usluga i poslovnog savjetovanja. Kvaliteta usluge koju pružamo pomaže vam izgraditi povjerenje u tržišta kapitala i ekonomije širom svijeta. Mi razvijamo izuzetne lidere koji ispunjavaju zahtjeve svih interesnih skupina. Na taj način ostvarujemo ključnu ulogu u izgradnji boljeg poslovnog okruženja za naše zaposlenike, klijente i zajednicu.

EY se odnosi na globalnu organizaciju te se može odnositi na jednu ili više tvrtki članica Ernst & Young Global Limited, od kojih je svaka zasebna pravna osoba. Ernst & Young Global Limited je tvrtka u Ujedinjenom Kraljevstvu ograničena garancijom, ne pruža usluge klijentima. Za više informacija molimo posjetite ey.com.

© 2020 Ernst & Young Savjetovanje d.o.o.

Sva prava pridržana.

Ovaj sadržaj je pripremljen isključivo u opće informativne svrhe i nije namijenjeno da služi kao računovodstveni, porezni ili drugi profesionalni savjet. Molimo da se za specifične savjete obratite svom savjetniku.

Ernst & Young Savjetovanje d.o.o.

Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, Croatia

Tel: + 385 1 5800 800 Fax: +385 1 5800 888

ey.com/hr_hr